Gemeente Kaag en Braassem

B&W-voorstel

Onderwerp	Motie VNG jeugdzorg				
Zaaknr.	1042762				
Datum B&W-vergadering	25 augustus 2026				
Portefeuillehouder	Moniek van Sandick				
Voorbereid door	Cluster Ruimte & Sociaal				
Beslispunten	• In te stemmen met de inhoud van de motie “Uitzonderlijk kostbare casuïstiek jeugdzorg” en het proces te starten om deze in te dienen bij de VNG				
Samenvatting	De gemeente heeft incidenteel te maken met jeugdigen en/of gezinnen met een zeer intensieve en complexe hulpvraag. De kosten die hiermee gepaard gaan, zijn voor ons als gemeente, maar ook voor de regio, onevenredig hoog. We willen daarom dat de VNG zich richting het Rijk inzet om de financiële risico’s bij uitzonderlijk kostbare casuïstiek niet meer alleen bij gemeenten te beleggen, maar een landelijk financieel vangnet te realiseren. Het college heeft hiervoor een motie opgesteld, in te dienen bij de VNG.				
Financiële gevolgen / dekking	Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.				
Openbaarheid voorstel/besluit	Tijdelijk niet openbaar tot 8 sept. 2026				
Bijlage(n)		**Openbaarheid**			
		O	**TNO**	**NAO**	**G**
	• Motie “Uitzonderlijk kostbare casuïstiek jeugdzorg”		X		
Gemeenteraad	N.v.t.				

Inleiding
Gemeenten zijn verplicht jeugdzorg te bieden aan jeugdigen en gezinnen die dit nodig hebben. Soms kan zich echter zeer complexe en uitzonderlijk kostbare casuïstiek voordoen, waarbij de kosten voor één jeugdige of gezin zeer hoog kunnen oplopen. In onze gemeente doet zich ook dergelijke casuïstiek voor. We voelen ons als gemeente ook verantwoordelijk voor deze jeugdigen en gezinnen.

De gevolgen van complexe en uitzonderlijk kostbare casuïstiek kunnen zeer groot zijn. Deze casuïstiek kan namelijk tot een zodanige aanslag op de gemeentebegroting leiden dat andere voorzieningen, preventieve activiteiten of ondersteuning voor inwoners onder druk komen te staan. Om dit te voorkomen wordt voorgesteld een motie in te dienen bij de Algemene ledenvergadering van de VNG (ALV; 29-30 september 2026) waarin we inzetten op een financieel vangnet/financiële compensatie voor uitzonderlijk kostbare casuïstiek. Voorgesteld wordt om in te stemmen met de inhoud van de motie en het proces te starten om de motie in te dienen.

Actie	Planning
Vaststellen inhoud motie	25 aug. 2026
Duidelijkheid of motie ingediend wordt namens de regio Holland Rijnland	31 aug. 2026
Benaderen andere gemeenten voor ondersteuning motie	25 aug. – 4 sept. 2026
Delen laatste versie van de concept-motie met de VNG	1 sept. 2026
Definitief laten vaststellen van de motie in college	8 sept. 2026
Motie ter informatie naar de gemeenteraad met RIB	8 sept. 2026
Formeel indienen van de motie bij de VNG	14 sept. 2026
VNG congres	29-30 sept. 2026

Wat willen we bereiken
We geven met deze motie invulling aan het volgende doel van het Koersdocument *Sterk voor de dorpen 2026-2030*: “Wij nemen een duidelijke houding aan richting het Rijk als het gaat om de financiering van gemeentelijke taken. Gemeenten moeten voldoende middelen krijgen om de wettelijke taken goed en verantwoord uit te voeren”.

Met de motie willen we het bestuur van de VNG oproepen om:
- Zich ervoor in te zetten dat het risico van financiële ontwrichting door individuele casuïstiek niet langer bij afzonderlijke gemeenten of jeugdzorgregio’s wordt neergelegd;
- Namens alle gemeenten krachtig te pleiten voor een landelijk financieel vangnet voor uitzonderlijk dure jeugdzorgcasuïstiek;
- Uit te dragen dat regionale solidariteit tussen gemeenten waardevol is, maar ontoereikend wanneer de financiële positie van gemeenten breed onder druk staat;
- De aanbevelingen van de commissie Van Ark over de herijking van financiële risicoverdeling expliciet te verbinden aan de problematiek van zeer kostbare individuele jeugdzorgdossiers.

Argumenten

Het indienen van een motie is een bevoegdheid van het college
Het indienen van moties voor de ALV is een uitvoerende bestuurlijke aangelegenheid, die volgens artikel 160 van de Gemeentewet binnen de bevoegdheid van het college valt. Dit betekent dat motie namens het college ondertekend mag worden.

Gemeenten binnen de regio kunnen zich vinden in de tekst van de motie
De gemeenten binnen Holland Rijnland zijn benaderd of zij zich kunnen vinden in de motie en de inhoud van de motie. Nog niet alle gemeenten binnen de regio hebben gereageerd. De gemeenten die hebben gereageerd willen de motie mede indienen en kunnen zich vinden in de inhoud van de motie. We verwachten uiterlijk 31 augustus van alle gemeenten binnen de regio een reactie te hebben ontvangen.

Met het indienen van de motie zetten wij in op compensatie van onevenredig hoge kosten
De uitzonderlijk intensieve en daarmee kostbare casuïstiek vraagt om landelijke risicodeling. Gemeenten en jeugdzorgregio's kunnen deze onevenredig hoge kosten van deze casuïstiek niet (volledig) zelf dragen. Met het indienen van de motie doen we een beroep op het Rijk om het risico af te dekken danwel de kosten (mede) te dragen.

De motie sluit aan bij het onderzoek van commissie Van Ark
De commissie Van Ark heeft in 2025 een advies "Groeipijn" uitgebracht over de uitvoering van de Hervormingsagenda jeugd en passende financiering vanuit het Rijk. In dit advies heeft de commissie het Rijk en gemeenten dringend geadviseerd om op korte termijn onderzoek te laten doen naar aard een omvang van dure casussen. De commissie heeft daarnaast opgeroepen om op basis van deze inzichten een keuze te maken welke vorm van financiële solidariteit hierbij past. Daarmee erkennend dat intensieve, complexe en langjarige vormen van hulpverlening aan kinderen/jongeren, soms uit één gezin, een grote wissel trekken op het jeugdbudget, zeker voor kleinere gemeenten. Het Rijk en de VNG hebben opvolging gegeven aan dit advies van de commissie. Dit najaar verschijnt een rapport hierover. De commissie zal de uitkomsten van dit onderzoek betrekken bij het opstellen van haar eindadvies. Onze motie sluit aan op dit onderzoek en versterkt dit. Wij konden als gemeente niet meegenomen worden in dit onderzoek omdat alleen casuïstiek uit de jaren 2022-2024 meegenomen werden in het onderzoek. We hebben wel het onderzoeksbureau benaderd met input over de huidige, zeer kostbare casuïstiek.

Kanttekeningen
Jaarlijks worden veel moties ingediend bij de ALV van de VNG. Het is dus mogelijk dat de motie niet aangenomen wordt door de ALV. Om de kansrijkheid van de motie te vergroten wordt vooraf afgestemd met de VNG om een positief pre-advies te krijgen en worden gemeenten benaderd om vooraf zoveel mogelijk steun van gemeenten te krijgen.

Risico's
Er zijn geen risico's verbonden aan dit voorstel.

Duurzaamheid
Duurzaamheid is niet aan de orde.

Participatie en inspraak
Participatie en inspraak is niet aan de orde.

Financiële consequenties
Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties.

Regio
Inzet is erop gericht om de motie als Holland Rijnland gezamenlijk in te dienen. Portefeuillehouders hebben tijdens het PHO van 8 juli 2026 positief gereageerd op het voornemen om een motie in te dienen. Daarnaast proberen we de motie vooraf te laten ondersteunen door zoveel mogelijk gemeenten.

Communicatie

Na instemming met de motie wordt deze gedeeld met de gemeenteraad en vervolgens wordt deze ingediend bij de VNG. Er hebben al meerdere gesprekken met de VNG plaatsgevonden over de inhoud van de motie.

Integraliteit

Bestuurlijk is dit voorstel afgestemd met:	**Datum stafoverleg**
Moniek van Sandick	17 augustus 2026
Ambtelijk is afgestemd met:	
Clustermanager Ruimte & Sociaal	